

Toelichting | Project Continuïteit groepen

Het gaat goed met Scouting in Nederland: vanaf 2013 zijn we landelijk weer aan het groeien, zowel in jeugdleden als in vrijwilligers. Toch zijn er nog veel groepen waar het, zelfs na het programma Groepsontwikkeling, met de ledenontwikkeling helaas nog niet zo goed gaat.

Bron: ledenontwikkeling Scouts Online, 1 januari 2016

De kans dat er binnen de regio groepen zijn waar het qua continuïteit niet goed gaat, is vrijwel zeker aanwezig. Zelfs groepen, waarmee het enkele jaren geleden nog goed ging, zijn nu soms in de gevarenczone beland. Daarnaast zijn er groepen die een sterke wens hebben hun continuïteit veilig te stellen. Daarom is het wellicht goed als groepen contact met elkaar zoeken om samen met de regio hun continuïteit te verbeteren.

Wat?

Sommige regio's zullen zelf al een goed beeld hebben van de continuïteit van de groepen, terwijl dat bij andere regio's niet zo is. Daarom bieden we alle regio's begin 2017 een awarenessbijeenkomst aan waarin we een beeld schetsen van de leden- en vrijwilligersontwikkeling van de groepen in de regio. Om samen echt stappen te kunnen maken, is het de bedoeling dat er uit elke groep binnen de regio een afgevaardigde aanwezig is. Voor groepen met een hoge urgentie is dit natuurlijk extra wenselijk.

Vervolgens stellen we met de groepen vast welke thema's er binnen de regio op het gebied van continuïteit belangrijk zijn. Dat kan sterk variëren: van het wegwerken van de wachtlijsten en het opstarten van nieuwe welpenspeltakken tot het ondersteunen van groepen met een forse leden-daling of een vrijwilligerstekort. Uit deze thema's kunnen dan verschillende vervolgtrajecten ontstaan op landelijk, regionaal en groepsniveau.

Hoe?

Groepen moeten het vooral zelf doen! In de praktijk zien we echter dat er soms energie mist. Dan is hulp vanuit de regio of het land wellicht gewenst. Groepen kunnen daarom gebruik maken van procesbegeleiding bij de methodiek groepsontwikkeling of de methodiek groeicirkel. Wanneer de grootste uitdagingen van een groep vooral intern liggen, zal groepsontwikkeling het beste aansluiten. Liggen de grootste uitdagingen buiten de groep of heeft de groep al deelgenomen aan groepsontwikkeling, dan is de groeicirkel een passende methodiek.

Daarnaast kan hulp worden gegeven door andere groepen die eenzelfde proces hebben meegemaakt of die goede ervaringen met een onderwerp hebben. Het oprichten van regionaal thematische platforms kan hierbij helpen (denk aan een platform groei, een platform vrijwilligers, etc.). Mochten te weinig groepen hieraan deel willen en kunnen nemen, dan kan gebruik gemaakt worden van het landelijk platform groei.

Tijdsinvestering

In eerste instantie zal er één avond van twee uur geïnvesteerd moeten worden voor het organiseren en bijwonen van de awarenessbijeenkomst in de regio. De tijdsinvestering hangt vervolgens sterk af van de keuzes die de regio en de groepen maken. Denk hierbij aan de volgende tijdsinvestering:

1. Inzet van een regiocoach voor groepen die groepsontwikkeling willen doen of begeleiding willen bij het inzetten van de groeicirkel.
2. Bijwonen van een Train-de-trainer-bijeenkomst 'Werving en behoud van vrijwilligers' op 1 april 2017, zodat groepen hiermee binnen de regio direct geholpen kunnen worden.
3. Verder zou de regio ervoor kunnen kiezen om op basis van de inventarisatie andere projecten rondom continuïteit op te starten, bijvoorbeeld op het gebied van het wegwerken van wachtlijsten, Scouting voor meiden, waterscouting, etc.

Acties vanuit de regio

- De regio zorgt voor het plannen van de awarenessbijeenkomst binnen de regio. Zij nodigt alle groepen uit hierbij aanwezig te zijn. Groepen met een dalende trend in ledenontwikkeling zullen extra moeten worden benaderd.
- De regio initieert, coördineert en organiseert samen met de groepen de vervolgstappen die uit de awarenessbijeenkomst komen.
- Iemand uit de regio woont de Train-de-trainer-bijeenkomst 'Werving en behoud van vrijwilligers' bij.
- De regio biedt, indien mogelijk, de inzet van procesbegeleiders voor groepsontwikkeling of de methodiek groeicirkel.
- De regio monitort de voortgang van de vervolgstappen.
- De regio evalueert samen met de groepen de resultaten en het proces rondom continuïteit in de regio.

Acties landelijke organisatie naar de regio

- De landelijke organisatie draagt zorg voor de inhoudelijke presentaties tijdens de awarenessbijeenkomst.
- De landelijke organisatie levert regionale managementinformatie en informatie uit Scouts in kaart aan.
- De landelijke organisatie draagt samen met Scouting Academy zorg voor de opzet van de Train-de-trainer-bijeenkomst 'Werving en behoud vrijwilligers'.
- De landelijke organisatie biedt, indien nodig, extra procesbegeleiders waarop de regio een beroep kan doen.
- De landelijke organisatie biedt de methodieken groepsontwikkeling en groeicirkel aan.

Interesse

Wil je werken aan de continuïteit van groepen binnen je regio? Meld je dan aan bij Team regiosupport (regiosupport@scouting.nl).

Start

De start van het project is eind 2016, begin 2017.

Acties landelijke organisatie naar de groepen

- De landelijke organisatie levert, indien nodig, extra procesbegeleiders waarop de groep een beroep kan doen.
- De landelijke organisatie levert managementinformatie en informatie uit Scouts in kaart aan.
- De landelijke organisatie biedt de methodieken groepsontwikkeling en groeicirkel aan.
- De landelijke organisatie biedt een landelijk platform groei aan voor groepen die met de methodiek groeicirkel werken.

Toelichting | Project Bestuursontwikkeling

De rol van het groepsbestuur heeft grote invloed op de kwaliteit van de groep. In groepen waar het groepsbestuur hoger gewaardeerd wordt, is ook de motivatie bij leiding hoger en wordt meer bereikt in de groep. Een excellerende groep heeft een slagvaardig bestuur dat weet wat er van het bestuur wordt verwacht.

In het programma Groepsontwikkeling uitten veel groepen de wens om groepsbesturen structureel te informeren en te begeleiden om op die manier een slagvaardiger bestuur te vormen. Groepen zijn daarmee beter in staat om tijdig te reageren op veranderingen in hun omgeving en een gezonde basis voor de groep te creëren. De positie van Scoutingbesturen is echter niet altijd gemakkelijk, omdat de besturen niet direct bij spelactiviteiten betrokken zijn. Samenwerking binnen of tussen de speltakteams verloopt ook niet altijd goed: wie heeft welke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden? Ten slotte hebben ze te maken met een sneller wijzigende omgeving (de bevolkingssamenstelling rond de groep, de rol van gemeente bij de regelgeving rondom zorg en welzijn). Dit heeft consequenties voor de werving en financiering van de groep. Groepsbesturen hebben dan belang bij een breed netwerk in de eigen omgeving. Het is verstandig om de eigen bestuursrol en competenties eens nader te bekijken.

Wat?

De vraag van groepsbesturen beantwoorden we met het traject STER(ke)-besturen. Deelname aan dit traject geeft inzicht in wat er van jouw bestuur wordt verwacht en het helpt om je eigen bestuur te versterken. Dit traject is niet alleen nuttig voor nieuwe besturen, maar juist ook voor besturen die willen kijken of ze het (als team) goed doen of tijd willen maken om vooruit te kijken. We zien dat moderne besturen vijf rollen hebben. Als bestuur ben je vooruitkijker: je denkt na over de langere termijn en zet stippen op de horizon. Je bent ook verbinder: het bestuur houdt de boel bij elkaar, stuurt aan en ondersteunt waar nodig. Daarnaast ben je netwerker: je onderhoudt de contacten met de buitenwereld en vertaalt ontwikkelingen naar jouw vereniging. Dan heb je ook nog de rol van kwaliteitsbewaker: doet iedereen de goede dingen goed, worden afspraken nagekomen? Ten slotte ben je beheerder: je geeft vorm aan de financiële, administratieve en juridische randvoorwaarden.

Hoe?

In pilots is een traject tot stand gebracht dat besturen ondersteunt. Besturen denken – aan de hand van praktische en relevante thema's – na over hun eigen rol, taken en verantwoordelijkheden. Intervisie met andere besturen zorgt voor aanscherping en verdieping. Besturen kiezen daarbij steeds hun eigen actiepunten om door te groeien naar een STER(k)-bestuur. Twee of meer bestuurscoaches organiseren het traject in de regio. Zij stellen het programma samen op basis van leerwensen van de besturen. Zij bieden informatie aan in afwisselende werkvormen, zorgen voor intervisiemomenten en dagen de besturen uit tot concrete verbeteracties te komen. Zo ontstaat ook een vertrouwd besturennetwerk in de regio, waardoor bestuurders elkaar weten te vinden bij het oplossen van bestuurlijke vraagstukken.

Tijdsinvestering

1. Voor groepsbesturen vraagt het project vier bijeenkomsten met collega-besturen in de regio (bijvoorbeeld vier avonden of twee dagen). Het vraagt natuurlijk ook tijd om in de eigen groep (tijdens de groepsraad of bestuursvergadering) met de eigen verbeterpunten aan de slag te gaan.
2. Voor nieuwe bestuurscoaches in de regio is er landelijk een opleiding georganiseerd van twee trainingsdagen. De begeleiding in het traject bestuursontwikkeling beslaat vier dagdelen voor bijeenkomsten met bestuurders en de voorbereiding en evaluatie hiervan. Daarnaast organiseren we landelijk een energieke uitwisselings- en inspiratiebijeenkomst voor coaches.

Acties landelijke organisatie naar de regio

- De opleiding begeleiding bestuurscoaches.
- Tools en hulpmiddelen die je nodig hebt om het traject te doorlopen.

Acties vanuit de regio

- Werving van minimaal vier en maximaal acht groepsbesturen die bereid zijn met drie personen per bijeenkomst deel te nemen aan het traject. Hierdoor werken ze aan de eigen deskundigheid en het versterken van de bestuurlijke kennis en kwaliteit in de eigen groep.
- Leveren van twee (aspirant) bestuurscoaches.
- Regelen van een locatie voor de bijeenkomsten op een centraal gelegen plek in de regio.
- Voornemen om een inhoudelijke follow-up voor groepsbesturen in de regio te organiseren, gericht op ervaringsuitwisseling en kwaliteitsverbetering.

Interesse

Check bij de groepsbesturen in de regio of er voldoende animo is (minimaal vier groepsbesturen), werf twee (aspirant) bestuurscoaches en meld je aan bij Team regiosupport (regiosupport@scouting.nl).

Acties landelijke organisatie naar de groepen

- Werving belangstellende groepsbesturen.
- Werving bestuurscoaches.

Start

Op 21 januari 2017 is de eerste trainingsdag voor de bestuurscoaches. Op 11 maart 2017 vindt de tweede bijeenkomst plaats in Leusden. Het traject kan in de regio vanaf februari 2017 starten. De vier sessies kunnen op twee zaterdagen (met een aantal weken ertussen) of vier avonden worden aangeboden.

Bestuursontwikkeling voor het regiobestuur

Heb je als regiobestuur ook belangstelling om samen met andere regiobesturen met een eigen traject bestuursontwikkeling aan de slag te gaan? Meld je dan specifiek hiervoor aan door een mail te sturen naar regiosupport@scouting.nl.

Toelichting | Project Spelkwaliteit

Kwalitatief goed Scoutingspel daagt meiden en jongens uit zich persoonlijk te ontwikkelen. Dát is waar we ons binnen Scouting voor inzetten.

Scouting helpt leiding daarbij bekwaam te worden in het organiseren van een uitdagend Scoutingprogramma én Scouting helpt praktijkbegeleiders bekwaam te worden leiding hierin te ondersteunen. Praktijkbegeleiders spelen namelijk een belangrijke rol in het stimuleren van leidingteams om met elkaar in gesprek te gaan over de kwaliteit van het spel en de mogelijkheid om je hier als team en als persoon verder in te ontwikkelen.

Wat?

Naar aanleiding van een pilot in 2015 is het project Spelkwaliteit ontstaan. Dit project is een methode voor groepen en loopt via de praktijkbegeleiders en de regio's. Deze methode bestaat uit zeven stappen waarmee een regio en de groepen gedurende een half jaar met spelkwaliteit aan de slag gaan, ondersteund door Scouting Nederland. In 2016 hebben tien regio's aan dit project mee gedaan.

Hoe?

De methode bestaat uit de volgende zeven stappen:

- Stap 1: Vanuit Scouting Nederland wordt contact gelegd met de regio om informatie te geven over het project en om de belangstelling voor deelname te peilen.
- Stap 2: De regio peilt de behoefte of belangstelling van groepen (praktijkbegeleiders) om mee te doen aan het project Spelkwaliteit.
- Stap 3: Samenstellen van het projectteam dat bestaat uit enkele regiomedewerkers (trainers, praktijkcoaches, bestuursleden), een landelijke spelspecialist, een landelijke opleider en een landelijke projectmedewerker.
- Stap 4: Bijeenkomst regiobestuur ten behoeve van de structurele inbedding van spelinhoudelijke ondersteuning vanuit de regio. Dit kan in een bestaande of nieuwe functie, afhankelijk van de eigen behoefte, de mogelijkheden en het organisatieplaatje van de regio.
- Stap 5: Bijeenkomst voor groepsbesturen om draagvlak voor en ondersteuning van uitvoering van de methode te creëren in de groep.
- Stap 6: Het projectteam heeft ongeveer vier bijeenkomsten met praktijkbegeleiders, waarin onder andere het plan van aanpak voor elke groep wordt gemaakt.
- Stap 7: Uitvoering van de plannen van aanpak in de groepen, met ondersteuning vanuit de regio en het land.

Tijdsinvestering

Stap 1 tot en met 3 kun je binnen vier tot zes weken regelen. Voor stap 4 tot en met 6 worden binnen vijf maanden zes bijeenkomsten gehouden. Stap 7 vindt daarna plaats. Tussen de bijeenkomsten voor praktijkbegeleiders zouden bij voorkeur maximaal twee à drie weken moeten zitten.

Acties vanuit de regio

- Inventariseren belangstelling van groepen (praktijkbegeleiders).
- Leveren van medewerkers projectteam.
- Organiseren bijeenkomsten en uitnodigen deelnemers.
- Locatie ter beschikking stellen voor de zes bijeenkomsten.
- Nadenken over de spelinhoudelijke ondersteuning in de regio.

Acties landelijke organisatie naar de regio

- Ondersteuning door landelijke spelspecialisten, opleiders en projectmedewerkers.
- Een compleet programma voor de zes bijeenkomsten.
- Ondersteuning bij de realisatie van het plan van aanpak in de groepen (stap 7).

Start

In 2017 wordt gestart. Binnen een regio moeten minimaal vijf groepen deelnemen aan het project. Het maximum aantal groepen per regio is afhankelijk van het totaal aantal praktijkbegeleiders (24 praktijkbegeleiders is het maximum). De deelnemende regio's worden in onderling overleg over 2017 en 2018 verdeeld, voor een gelijkmatige spreiding van de projecten.

Interesse?

- 1 Leidinggevend: meld je interesse bij de praktijkbegeleider van je groep.
- 2 Praktijkbegeleiders: meld je interesse bij de praktijkcoach van je regio.
- 3 Praktijkcoaches: meld de interesse van groepen bij het regiobestuur.
- 4 Regiobestuur: meld je interesse voor deelname aan het project bij Team regiosupport (regiosupport@scouting.nl).

Actie landelijke organisatie naar de groepen

De praktijkbegeleiders die deelnemen aan het project krijgen een aantal digitale werkvormen en ontvangen na afloop het bordspel *Power up your game!*, dat zij kunnen gebruiken om met leidingteams in gesprek te gaan over de kwaliteit van de programma's en het spel.

Toelichting | Project Inspiratie

Tijdens het traject #Scouting2025 zijn er veel momenten geweest – bijvoorbeeld in de enquêtes en in de bijeenkomsten – waarop aan scouts gevraagd is wat zou bijdragen aan de totstandkoming van de toekomstvisie.

Het aantal keer dat het woord 'inspiratie' genoemd is, is ontelbaar. Blijkbaar is het horen en leren over nieuwe, interessante of verrassende voorbeelden van andere Scoutinggroepen of van buiten Scouting iets wat erg op prijs gesteld wordt. Rondom de vijf toekomstthema's kunnen en willen we elkaar en elkaars creativiteit en inspiratie benutten.

Wat?

Om je op nieuwe ideeën te brengen, kun je denken aan de activiteitenbank op de website of aan thema-avonden in je eigen regio. Natuurlijk kunnen we de inmiddels beproefde methoden vaker onder de aandacht brengen, op meer plekken gebruiken en verbeteren. Dat is slim en dat moeten we vooral doen. Maar daarnaast is het ook leuk om te onderzoeken of er nieuwe vormen te vinden of te ontwikkelen zijn die ons verder op weg helpen om geïnspireerd te inspireren. Om de inspiratie vorm te geven, starten we in 2017 met drie activiteiten (A, B en C).

A: Aan de slag in je regio

Welke regio's nemen de uitdaging aan om mee op zoek gaan naar een innovatieve vorm om inspiratie te delen? Wil je in het voorjaar van 2017 een keertje meedenken om zo tot een nieuwe methode te komen waarop we elkaar kunnen inspireren? Meld je dan even aan bij Team regiosupport (regiosupport@scouting.nl). In de loop van 2017 kun je deze methode binnen je eigen regio uitproberen. Vervolgens delen we de feedback om zo tot een methode te komen die ook door andere regio's gebruikt kan worden.

B: Aan de slag in je groep

Welke groepen nemen de uitdaging aan om een praktische tool rondom de toekomstvisie te testen en die vervolgens verder te ontwikkelen? Op 4 februari 2017 worden de tool en de benodigde hulpmiddelen toegelicht tijdens Bruis2017. Per regio zijn we op zoek naar twee enthousiaste groepen die op dit event aanwezig willen zijn. Het is de bedoeling dat je de tool vervolgens met leden van je eigen groep of met leden van andere groepen uitprobeert en er feedback op geeft. Die feedback wordt gebruikt om de tool te verbeteren tot een definitieve versie die door alle groepen gebruikt kan worden.

C: Bruis2017

Op zaterdag 4 februari 2017 vindt Bruis2017 plaats in de omgeving van Utrecht. Voor deze middag (13.00 tot 17.00 uur) nodigen we elke groep en regio uit om met één scout aanwezig te zijn. Per regio zijn er ongeveer drie tot vier plaatsen beschikbaar. Het zou fijn zijn als er minimaal één scout uit de regio en één uit een groep aanwezig kan zijn. Tijdens Bruis2017 kom je in aanraking met interessante verhalen en voorbeelden die te maken hebben met de toekomstvisie. Je wordt verrast, verleid en krijgt bruisende ideeën om zelf met de toekomstvisie aan het werk te gaan.

Tijdsinvestering

- A: Aan de slag in je regio:
 - Twee dagdelen, centraal in het land.
 - Tijd om de voorbereiding en uitvoering van de nieuwe methode in de eigen regio uit te proberen.
 - Tijd om feedback te geven.
- B: Aan de slag in je groep:
 - Deelname aan Bruis2017 op 4 februari 2017.
 - Dagdeel om met je eigen groep of een andere groep uit de regio aan de slag te gaan.
 - Tijd om feedback te geven.
- C: Een dagdeel aanwezig zijn op Bruis2017.

Acties landelijke organisatie

- Het leveren van werkvormen, zodat de deelnemers aan de activiteiten A, B en C met de toekomstvisie aan de slag kunnen.

Acties vanuit de regio

- Inventariseren deelname scouts uit de regio aan activiteiten A, B en C.

